

שם הנוהל : טיפול בעסקים עתירי סיכון מספר הנוהל: 893

תוקף הנוהל: 17.11.16

1. כללי

בעל עסק עתיר סיכון רשאי להפעיל את העסק רק אם יש בידי רישיון עסק לחילופין היתר זמני המותנה באישור משטרת ישראל והרשות הארצית לכבאות והצלה ושאר גופי הרישוי הרלוונטיים.

נוהל זה בא לתת מענה לטיפול בעסקים עתירי סיכון ואינו מחליף את הוראות חוק רישוי עסקים ו/או את הנוהל של הוצאת רישיון עסק (כללי)

נוהל זה נכתב בהתאמה לחוקים הבאים:

- חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968
- צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013
- תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000
- חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה - 1965

2. מטרת הנוהל

הגדרת תהליך העבודה, אחריות וסמכות בכל הנוגע ל:

- 2.1. הוצאת רישיון עסק לעסקים עתירי סיכון.
- 2.2. אכיפה בעסקים עתירי סיכון הפועלים ללא היתר זמני או רישיון עסק.

3. הגדרות

3.1.	עסק עתיר סיכון	מועדון ודיסקוטק, פאב, דנסבר, אולם שמחות, מסעדות, בית מלון, בית קולנוע, תיאטרון, קניון, אצטדיון, אולם ספורט, וכיוצ"ב בין בתמורה ובין שלא בתמורה המכיל מעל 100 איש ושטחו מעל 100 מ"ר כתנאים מצטברים, קבוצה 2 לצו - דלק ואנרגיה, תחנת דלק, חניונים תת קרקעיים, בריכות שחיה בכללותם וכד'
3.2.	אישורי בטיחות	אישורים הניתנים ע"י נציג משטרת ישראל (קצין רישוי ראשי), ע"י נציג משרד העבודה וע"י נציג הרשות הארצית לכבאות והצלה, האחראי על רישוי עסקים בעיר תל אביב יפו בהתאם לעניין ולהנחיות צו רישוי עסקים.
3.3.	היתר זמני	היתר לעסוק בעסק טעון רישוי לתקופה מוגבלת שלא תעלה על 365 יום, שיינתן לפני מתן רישיון תקופתי בתנאי אישור גורמי הרישוי ונותני האישור כמפורט בצו רישוי עסקים.
3.4.	היתר זמני	היתר זמני הניתן לעסק ובלבד שנתקבל אישור ע"י משטרת ישראל

	לעסק עתיר סיכון	והרשות הארצית לכבאות והצלה בנוסף על שאר תחנות הרישוי.
3.5.	רישיון עסק	היתר להפעלת עסק הטעון רישוי שקיבל את כל האישורים הנדרשים מכל גופי הרישוי הרלוונטיים לתקופה המקסימאלית הקבועה בצו.
3.6.	גורמי רישוי	גורמים ברשות המקומית שהסכמתם נדרשת לצורך קבלת רישיון המותנית בעמידה בתנאים ודרישות מקצועיות ספציפיות
3.7.	נותני אישור	גורמים מיקצועיים במשרדי ממשלה שהוסמכו ע"י השרים הנוגעים בדבר לתת אישור מטעמם לרישיון והם: משרד הבריאות, משטרת ישראל, משרד הכלכלה, המשרד לאיכות הסביבה ומשרד החקלאות לפי העניין וכד'.
3.8.	שימוע באגף הפיקוח העירוני טרם הוצאת צו סגירה מינהלי	הליך הנדרש טרם הוצאת צו סגירה מינהלי. בעל עסק, הפועל ללא רישיון עסק ולא הגיש כל בקשה לרישיון עסק, מוזמן לביורר / שימוע באגף הפיקוח העירוני.
3.9.	צו סגירה מינהלי	צו סגירה הניתן בסמכות קצין משטרת ישראל/ הרשות הארצית לכבאות והצלה / ראש העיר.
3.10.	צו סגירה שיפוטי	צו סגירה הניתן בסמכות בית המשפט.
3.11.	כתב אישום	מסמך הפותח את ההליך המשפטי הפלילי המטופל ע"י נציג היועץ המשפטי לממשלה ובאמצעות השירות המשפטי העירוני כאשר הנאשם מפעיל עסק ללא רישיון או היתר, בניגוד לתנאים או אף תוך הפרת צו שיפוטי או מנהלי לסגירתו.
3.12.	הליך ביטול רישיון	דרך פעולה המתבצעת כאשר בעל העסק לא עומד בתנאי הרישיון ונותן האישור הסיר את אישורו כתוצאה מכך. ההליך בסמכותו של מנהל אגף רישוי עסקים,
3.13.	דו"ח עסקים עתירי סיכון	רשימת העסקים הטעוני רישוי ועתירי סיכון שתפורסם בכל שבוע לפורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון.
3.14.	חברי פורום אכיפה	פורום המתכנס אחת לחודש בראשות המשנה למנכ"ל העירייה ובו נציגי הגופים הבאים: אגף הפיקוח העירוני, הרשות הארצית לכבאות והצלה, משטרת ישראל, המחלקה הפלילית בשירות המשפטי בעיריית תל אביב יפו, אגף רישוי עסקים, אגף רישוי ופיקוח על הבניה – מחלקת פיקוח והרשות לאיכות הסביבה.
3.15.	פורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון	פורום המתכנס אחת לחודש בראשות מנהל אגף הפיקוח העירוני ובו נציגי הגופים הבאים: אגף הפיקוח העירוני, הרשות הארצית לכבאות והצלה, משטרת ישראל, המחלקה הפלילית בשירות המשפטי בעיריית תל אביב יפו, אגף רישוי עסקים, אגף רישוי ופיקוח על הבניה – מחלקת פיקוח והרשות לאיכות הסביבה.

<p>4.1. אחראי לכתיבת הנוהל הסדור, לעדכון בהתאם לנדרש, לאישורו, להפצתו ולהטמעתו.</p>	<p>מנהל האגף לרישוי עסקים</p>
<p>4.2. אחראי להטמעת הנוהל בפעילות אגף הפיקוח העירוני. אחראי לאכיפת נוהל זה ברחבי העיר, לרבות איתור עסקים שאינם עומדים בהנחיות הנוהל. ביצוע אכיפה הכוללת מתן התראות, עדכון השירות המשפטי, הספקת ראיות נדרשות לצורך הכנת כתב אישום וביצוע אכיפה מתאימה, מתן צווי סגירה מנהליים וכיוב' פעולות הנגזרות מנוהל זה. העברת דו"ח שבועי לפורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון על עסקים עתירי סיכון שטרם נפתחה להם בקשה לרישיון עסק.</p>	<p>מנהל אגף הפיקוח העירוני</p>
<p>4.3. אחראי להטמעת הנוהל בפעילות שירותי הכבאות ומתן עדכונים והנחיות בהתאם לתקנות נציבות כיבוי אש ובמקביל למתן מענה דחוף והולם לכל עסק מסוכן מבחינתו אחראי לבחינת עמידת העסק בהנחיות נציבות כיבוי אש ולאכיפתן, לרבות מתן צווי סגירה מנהליים ושיתוף פעולה עם הגופים העירוניים בנושא האכיפה. העברת דוח שבועי על עסקים בכלל, ללא קשר להגדרת עסקים עתירי סיכון, המהווים סכנה לציבור.</p>	<p>מפקד הרשות הארצית לכבאות והצלה</p>
<p>4.4. אחראי על הטמעת הנוהל בפעילות משטרת ישראל ומתן עדכונים והנחיות בהתאם להנחיות משטרת ישראל ובמקביל להפעלת סמכויות המשטרה כנגד עסק מסוכן מבחינתה. אחראי על עמידת העסק בהנחיות משטרת ישראל ולאכיפתן, לרבות מתן צווי סגירה מנהליים ושיתוף פעולה עם הגופים העירוניים בנושא האכיפה. העברת דוח שבועי על עסקים בכלל, ללא קשר להגדרת עסקים עתירי סיכון, המהווים סכנה לציבור.</p>	<p>קצין רישוי ראשי במשטרת ישראל מרחב יפתח/ ירקון</p>
<p>4.5. אחראי להטמעת הנוהל בפעילות המחלקה הפלילית בשירות המשפטי של עיריית תל אביב יפו. אחראי לטיפול המשפטי הנדרש, להגשת כתבי אישום, להוצאת צווי סגירה ולמימושם (בסיוע אגף הפיקוח העירוני ואגף רישוי עסקים) וכיוב' פעולות הנדרשות לאכיפה של נוהל זה.</p>	<p>מנהל המחלקה הפלילית בשירות המשפטי של עיריית תל אביב יפו ונציגי היועץ המשפטי לממשלה</p>
<p>4.6. אחראי להפעלת הגופים המקצועיים שבאחריותו לאיתור עסקים עתירי סיכון במרחב העירוני – עסקים חדשים או ישנים ללא היתר ודיווח בהתאמה לפורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון.</p>	<p>מנהל אגף סל"ע</p>
<p>4.7. אחראי להוצאת דו"ח עסקים אחת לשבוע ושליחתו לחברי פורום אכיפה.</p>	<p>עוזר בקרה ואיכות באגף רישוי עסקים</p>

<p>אחראי לקבלת דו"ח עסקים, הפצתו למרחבים ווידוא שמפקחי האגף פועלים בהתאם לנדרש לרבות הקדמת הגשת כתבי אישום, הוצאת צווים מינהליים לעסקים המסוכנים לציבור וכיוב'. העברת דו"ח שבועי לפורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון על עסקים עתירי סיכון שטרם נפתחה להם בקשה לרישיון עסק.</p>	<p>מנהל מידע רישוי ותביעות באגף הפיקוח העירוני</p>	<p>4.8</p>
<p>אחראי לקבלת דו"ח עסקים, הפצתו למפקחים שבאחריותו ווידוא שמפקחי האגף פועלים מול העסקים בהתאם לנדרש לרבות טיפול בהוצאת צווי הפסקת עבודה, בקנסות, באכיפה וכיוב'.</p>	<p>מנהל מחלקת פיקוח על הבניה באגף רישוי ופיקוח על הבניה</p>	<p>4.9</p>
<p>אחראי לעדכון פורום אכיפה לעסקים עתירי סיכון בנוגע לעסקים חדשים עתירי סיכון שהגישו בקשה למידע מקדמי וזאת במטרה שגופי האכיפה יבדקו את העסקים האלו בשטח ויוודאו שאינם פעילים או מהווים סכנה לציבור וכן יוודא כי תכניות שהוגשו עבור עסקים עתירי סיכון שנפסלו, ייגרמו להוצאת סירוב מיידי מטעם "תכנון הנדסי" ובהודעת הסירוב יירשם כי הבקשה לרישיון אינה מטופלת עקב הגשת תכנית שאינה ניתנת לאישור.</p>	<p>אחראי מרכז השירות באגף רישוי עסקים</p>	<p>4.10</p>

5. תהליכים המהווים השלמה לנוהל זה:

5.1. תהליך הוצאת רישיון עסק.

5.2. אכיפת חוק רישוי עסקים וחלוקת אחריות בין המרחבים והמחלקה הווטרנרית בשילוב התברואנים (נוהל פנימי של אגף הפיקוח העירוני עיריית תל אביב-יפו) משנת 2007.

6. שגרות, משימות שוטפות ודגשים

6.1. הנפקת דו"ח סטטוס שבועי- מדי שבוע ינפיק עוזר בקרה ואיכות באגף רישוי עסקים, דו"ח סטטוס של עסקים עתירי סיכון אשר ישלח לחברי פורום האכיפה. בדו"ח יהיו עסקים בעלי רישיון או היתר זמני בתוקף, עסקים ללא רישיון או היתר זמני בתוקף, עסקים בסטטוס סירוב הרשות הארצית לכבאות והצלה או משטרת ישראל. בדו"ח תהיה אינדיקציה לשינויים או לתוספות מאותו שבוע.

6.2. הגשת כתבי אישום- נמצא עסק עתיר סיכון הפועל ללא רישיון או היתר זמני, יפעל אגף הפיקוח העירוני להגשת כתב אישום כנגד בעל העסק מהיום הראשון להפעלתו.

6.3. המלצה להגשת כתב אישום ללא סגירת עסק – עסק הפועל ללא היתר זמני או רישיון עסק וברשותו אישור בטיחות, תמליץ המחלקה הפלילית על הגשת כתב אישום ולא דווקא על סגירתו של העסק.

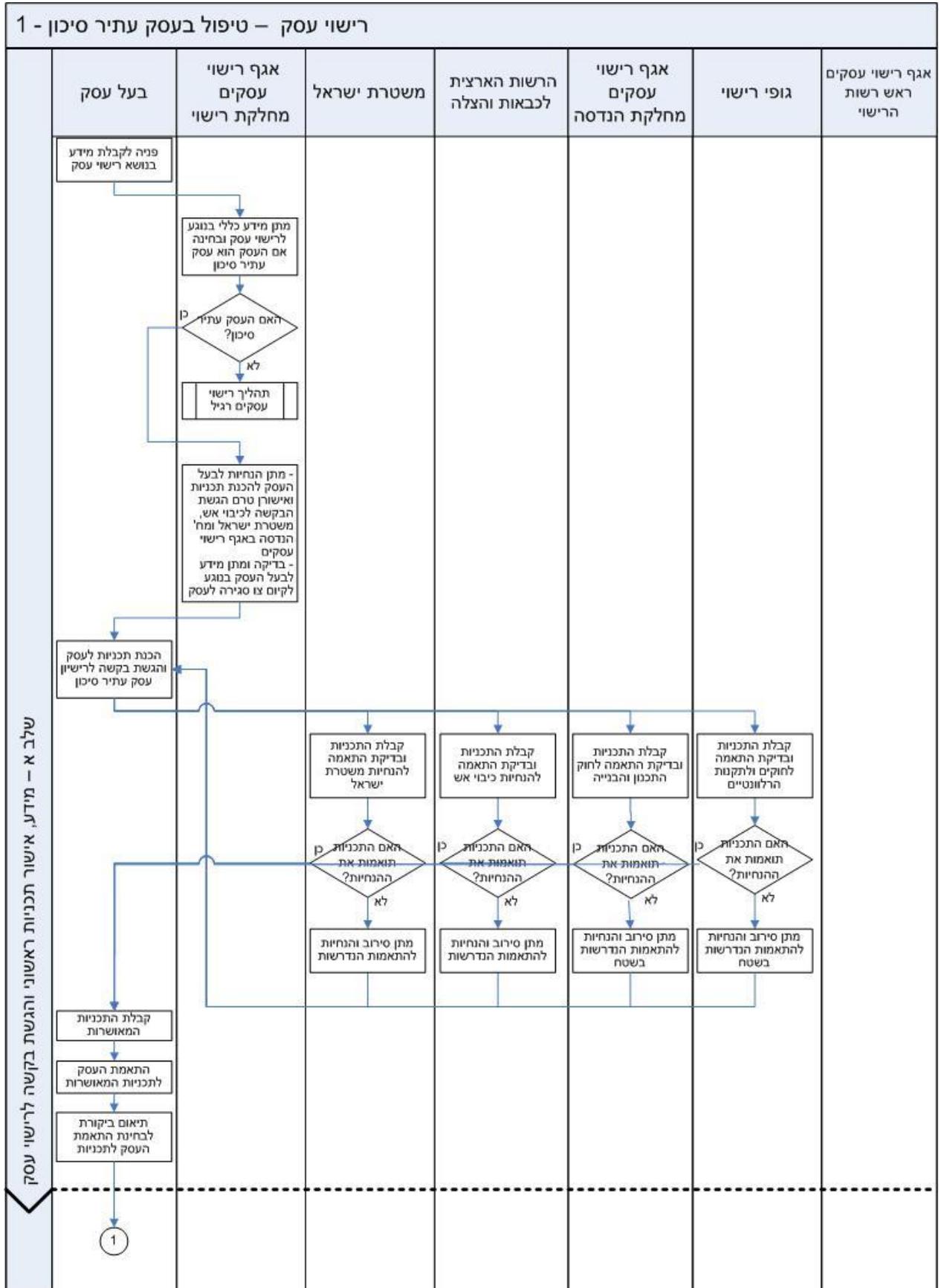
6.4. הוצאת צווי סגירה- נמצא עסק שאינו עומד בדרישות הבטיחות והביטחון ונשקפת סכנה מיידית לציבור, באם הסכנה הנשקפת היא בטיחות אש תפעל הרשות הארצית לכבאות והצלה להוצאת צו סגירה מינהלי. באם הסכנה הנשקפת היא בטיחות לבאי המקום מטעמי משטרה תפעל המשטרה להוצאת צו סגירה מטעמה. שאר הנושאים באם נדרש יטופלו ע"י הרשות המקומית.

6.5. אכיפת צווי סגירה- אגף הפיקוח העירוני ינפיק דו"ח חודשי הכולל עסקים לגביהם יש להפעיל צווי סגירה. הדו"ח ישלח לגופי הרישוי הרלוונטיים למתן חוות דעת כאשר במסגרתה ייבחנו גם עסקים להם קיים אישור משטרת ישראל והרשות הארצית לכבאות והצלה ולהם סירובים משמעותיים המצדיקים את סגירת העסק.

6.6. דו"ח סטטוס טיפול באכיפה – מדי חודש ינפיק נציג הפיקוח העירוני דו"ח לגופי הרישוי הרלוונטיים המפרט את העסקים לגביהם יוצאו צווי סגירה בחודש העוקב, לשם קבלת חוות הדעת של גופי הרישוי לתהליכי האכיפה הצפויים.

7. תרשים תהליך – הוצאת רישיון עסק לעסק עתיר סיכון

8. הליך העבודה להוצאת רישיון עסק

- 8.1. פניה לקבלת מידע בנוגע להוצאת רישיון עסק
בעל עסק פונה לפני פתיחת העסק למחלקת שירות באגף רישוי עסקים לקבלת מידע בנוגע לעסק.
- 8.2. מתן מידע כללי + מידע בנוגע לעסק עתיר סיכון
מתאם המידע במחלקת שירות באגף רישוי עסקים בודק האם העסק עתיר סיכון:
- 8.2.1. אם העסק אינו עתיר סיכון - נותן מידע כללי בנוגע לרישוי לבעל העסק.
- 8.2.2. אם העסק עתיר סיכון - נותן מידע בנוגע לתנאים המיוחדים החלים על עסק עתיר סיכון.
- עם מסירת המידע על מתאם המידע לבצע את הפעולות הבאות:
- א. ימליץ לבעל העסק לפנות למחלקת רישוי **במשטרת ישראל** בהתאם למרחב הרלוונטי טרם הגשת הבקשה לרישיון עסק, לקבלת אישור תכניות העסק ועמידה בדרישותיהם.
- ב. ימליץ לבעל העסק לפנות למחלקת רישוי **ברשות הארצית לכבאות והצלה** טרם הגשת הבקשה לרישיון עסק, לקבלת אישור תכניות העסק ועמידה בדרישותיהם.
- ג. בודק אם חל **צו סגירה** על העסק - מיידע את בעל העסק החדש ומחתיים אותו על היוודעו בדבר צו הסגירה ורצונו לפתוח עסק המקום.
- ד. מעדכן כי בעת הגשת הבקשה לרישיון עסק עליו להגיש אישור מהנדס קונסטרוקציה לגבי יציבות המבנה ואישור מהנדס בטיחות.
- ה. בעת החלפת בעלים בעסק בודק האם חלים על העסק סירובים משמעותיים, כגון בניה בלתי חוקית או בניה מסוכנת. אם נמצא שניתנו, מעדכן את בעל העסק החדש.
- 8.3. הגשת בקשה לרישיון עסק כולל תוכניות לעסק וכדו' וקליטתה במערכת
- 8.3.1. בעל העסק מגיש בקשה לרישיון עסק הכוללת תוכנית עסק, אישור מהנדס קונסטרוקציה לגבי יציבות המבנה, אישור מהנדס בטיחות והמסמכים הנדרשים עפ"י חוק באמצעות בעל מקצוע - בהתאם לנוהל הגשת בקשה לרישיון עסק.
- 8.3.2. מתאם הרישוי קולט את הבקשה לרישיון לאחר שבדק שאושרו התוכניות ע"י נציגי משטרת ישראל והרשות הארצית לכבאות והצלה. הבקשה מועברת במערכת רישוי עסקים להתייחסות גופי הרישוי בו זמנית לכולם כאשר התוכניות ישלחו למח' תכנון הנדסי, רישוי הנדסי, כיבוי אש ומשטרה. מתאם הרישוי יקפיד על מילוי שני השדות הבאים: שטח במ"ר ותפוסת קהל. ויתבקש טיפול דחוף על ידי כל גורמי הרישוי לרבות מחלקת הנדסה.
- 8.3.3. מתאם הרישוי מעביר הודעה באמצעות הדואר האלקטרוני לקצין רישוי ראשי של משטרת ישראל בנוגע לבקשה החדשה לרישוי עסק עתיר סיכון.
- 8.3.4. מתאם הרישוי מעביר הודעה באמצעות דואר אלקטרוני למפקח בטיחות אש ברשות

- הארצית לכבאות והצלה בנוגע לבקשה החדשה לרישוי עסק עתיר סיכון.
- 8.3.5 מתאם הרישוי מעביר תזכורת לנציג משטרת ישראל ולנציג הרשות הארצית לכבאות והצלה כל עשרה ימים, על מנת להבטיח כי תתקבל התייחסות במהלך 30 הימים הראשונים מרגע הגשת הבקשה.
- 8.4 בדיקת התאמת התכניות להנחיות
- 8.4.1 גופי הרישוי יבדקו את התאמת התכניות להנחיות המקצועיות (כל אחד בתחומו). אם יימצאו חריגות או אי התאמות של התכניות, יגיב גוף הרישוי בסירוב ויעביר התייחסות למגיש הבקשה לתיקון התכניות.
- 8.4.2 אם התכניות תואמות את ההנחיות המקצועיות, יינתן אישור לבעל העסק להתאים את העסק לתכניות, אם התכנית נפסלת- יצא סירוב
- 8.5 בדיקת התאמת העסק לתכניות ומתן היתר זמני
- 8.5.1 בעל העסק יתאים את העסק לתכניות, ויזמן את גופי הרישוי לביקורת של התאמת העסק לתכניות.
- 8.5.2 נציגי גופי הרישוי הרלוונטיים (משטרת ישראל, הרשות הארצית לכבאות והצלה, הרשות לאיכות הסביבה, מחלקת הנדסה ועוד) יערכו ביקורת בבית העסק לבחינת התאמתו לתכניות שאושרו. אם קיימות חריגות, יינתן סירוב עד התאמת העסק לתכניות שאושרו. אם העסק תואם, יינתן אישור להוצאת היתר זמני לעסק. עם קבלת ההיתר הזמני רשאי בעל העסק להפעיל את העסק בהתאם לתנאי ההיתר.
- עסק עתיר סיכון לא יקבל היתר זמני/ רישיון עסק ללא אישור ממשטרת ישראל ומהרשות הארצית לכבאות והצלה.**
- 8.5.3 אם בתוך 30 יום מהגשת הבקשה לרישיון עסק ניתן סירוב ממשטרת ישראל או מהרשות הארצית לכבאות והצלה – לא יינתן לבעל העסק היתר זמני עד ביצוע ההתאמות הנדרשות.

**משטרת ישראל והרשות הארצית לכבאות והצלה
יחליטו על מידת הסיכון בכל עסק ולעניין הוצאת צו סגירה מיידי.**

- 8.6 בדיקה של התאמת הפעלת העסק להיתר ומתן רישיון
- 8.6.1 עם הפעלת העסק, יערכו גופי הרישוי ביקורת בבית העסק, לבחינה של עמידה בתנאי ההיתר. אם ניתן לאשר את הפעילות בעסק, תועבר המלצה למתן רישיון. במידה והעסק אינו עומד בתנאים הנדרשים, יפעל גוף הרישוי הרלוונטי להפסקת הפעילות עד לביצוע ההתאמות הנדרשות.
- 8.7 טיפול בעסק עתיר סיכון ללא היתר בנייה
- 8.7.1 עסק עתיר סיכון שאין לו היתר בנייה או קיימת בו חריגת בנייה לא יקבל היתר או רישיון עסק ללא קבלת חוות דעת מחלקת פיקוח על הבניה.

9. אכיפה בעסק עתיר סיכון ללא היתר זמני או רישיון עסק

10. הליך העבודה – אכיפה בעסק עתיר סיכון

10.1. ביקור בעסק עתיר סיכון הפועל ללא היתר זמני או רישיון עסק
במסגרת פעילות שוטפת, מפקחי אגף הפיקוח העירוני ו/או אגף סל"ע מבקרים בעסקים הפועלים ללא היתר זמני או רישיון עסק. מידע בנוגע לעסקים אלה יועבר לפרום אכיפה לעסקים עתירי סיכון.

10.2. עדכון בקשות חדשות

10.2.1. אגף רישוי עסקים מקבל בקשה חדשה לרישיון עסק לעסק עתיר סיכון ומעדכן במערכת רישוי עסקים.

10.2.2. מיד עם קבלת המידע, מעביר אגף רישוי עסקים את פרטי העסקים החדשים לפרום אכיפה לעסקים עתירי סיכון.

10.3. עריכת ביקורת בשטח

10.3.1. נציג משטרת ישראל עורך מיד ביקורת בעסק, וקובע אם קיימת סכנה מיידית או חשש לשלום הציבור. אם התשובה חיובית – הוא פועל לסגירה מיידית של העסק בצו סגירה מינהלי משטרתי ומעדכן את אגף רישוי עסקים ואת אגף הפיקוח העירוני.

10.3.2. נציג כיבוי אש מבצע מיד ביקורת בעסק, וקובע אם קיימת סכנה מיידית או חשש לשלום הציבור. אם התשובה חיובית – הוא פועל לסגירה מיידית של העסק בצו סגירה מינהלי של כבאות והצלה ומעדכן את אגף רישוי עסקים ואת אגף הפיקוח העירוני.

10.3.3. אם לא קיימת סכנה מיידית או חשש לשלום הציבור, מעדכן נציג משטרת ישראל/ הרשות הארצית לכבאות והצלה את אגף רישוי עסקים ואת אגף הפיקוח העירוני.

10.4. טיפול בעסק שלא נסגר ע"י משטרת ישראל ו/או הרשות הארצית לכבאות והצלה

נציג אגף הפיקוח העירוני בודק האם בעל העסק הגיש בקשה לרישיון עסק, ופועל באופן הבא:

10.4.1. אם הוגשה בקשה לרישיון עסק והוצא לה סירוב, מעביר מיד המלצה למחלקה הפלילית להגשת כתב אישום וצו סגירה שיפוטי מותר לציין כי אם מתקבל היתר זמני או רישיון עסק תוך כדי תהליך – ייעצר תהליך הוצאת צו הסגירה.

10.4.2. אם לא הוגשה בקשה לרישיון עסק – מעביר מיד המלצה לתובע העירוני להגשת כתב אישום בגין פעילות ללא רישיון עסק ופועל להוצאת צו סגירה מינהלי ועריכת שימוע לבעל העסק.

10.5. טיפול בהגשת כתב אישום ו/או בהוצאת צו סגירה

המחלקה הפלילית מקבלת את ההמלצה ואת חומר הרקע מנציג אגף הפיקוח העירוני ככתוב בסעיף 10.4 ופועלת בהתאם להם להגשת כתב אישום.

כאשר קיימת בקשה לרישיון, יפקח אגף רישוי עסקים על קצב התקדמותה ועל הטיפול בבקשה וידאג להוצאת סירוב במקרה מתאים על מנת שניתן יהיה לפתוח בהליכי אכיפה.